

АДМИНИСТРАТИВНА КОМИСИЯ ЗА КООРДИНАЦИЯ НА СИСТЕМИТЕ ЗА СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ**РЕШЕНИЕ № S11****от 9 декември 2020 г.****относно процедурите за възстановяване на суми за изпълнението на членове 35 и 41 от Регламент (ЕО) № 883/2004****(текст от значение за ЕИП и за споразумението между ЕО и Швейцария)**

(2021/C 236/04)

АДМИНИСТРАТИВНАТА КОМИСИЯ ЗА КООРДИНАЦИЯ НА СИСТЕМИТЕ ЗА СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ,

като взе предвид член 72, буква а) от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност ⁽¹⁾, съгласно който Административната комисия е наговарена с разглеждането на всички административни въпроси или въпроси, свързани с тълкуването, произтичащи от разпоредбите на Регламент (ЕО) № 883/2004 и Регламент (ЕО) № 987/2009 ⁽²⁾,

като взе предвид членове 35 и 41 от Регламент (ЕО) № 883/2004,

като взе предвид членове 66 — 68 от Регламент (ЕО) № 987/2009,

като предприе действия в съответствие с условията, посочени в член 71, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004,

като има предвид, че:

- (1) Разходите за обезщетенията в натура, които се предоставят от институцията на една държава членка от името на институцията на друга държава членка, се възстановяват в пълен размер.
- (2) Възстановяването на парични средства между институциите, освен ако не е договорено друго, трябва да се извършва бързо и ефикасно, за да се избегне натрупването на искания, които остават неуредени за по-дълги периоди от време.
- (3) Натрупването на искания може да изложи на риск ефикасното функциониране на системата на Съюза и да застраши правата на гражданите.
- (4) С Решение № S1 Административната комисия реши, че на институцията по място на престой се възстановяват разходите за здравни грижи, извършени въз основа на валидна европейска здравноосигурителна карта.
- (5) Като се има предвид целта на финансовите разпоредби за ускоряване на процедурите, се счита за необходимо да се предвидят срокове за започване на процедурата, посочена в член 67, параграф 7 от Регламент (ЕО) № 987/2009.
- (6) Общоприети най-добри практики биха спомогнали за бързото и ефикасно уреждане на възстановяването на парични средства между институциите,

РЕШИ:

А. Възстановяване на базата на действителните разходи (член 62 от Регламент (ЕО) № 987/2009)**Член 1**

Институцията, която иска възстановяване на базата на действителните разходи, подава искането най-късно в рамките на срока, посочен в член 67, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 987/2009 (наричан по-долу „регламентът по прилагането“). Институцията, която получава искането, гарантира изплащането на сумите в срока, предвиден в член 67, параграф 5 от регламента по прилагането, но преди крайния срок, веднага след като бъде в състояние да направи това.

⁽¹⁾ ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 284, 30.10.2009 г., стр. 1.

Член 2

1. Исканията за възстановяване на обезщетения, които са били предоставени на базата на европейска здравноосигурителна карта (ЕЗОК), на документ, който я замества, или на някакъв друг документ, даващ право на обезщетение, могат да бъдат отхвърлени и върнати на институцията кредитор, в случай че например:

- са непълно и/или неправилно попълнени,
- се отнасят за обезщетения, които не са били предоставени в рамките на периода на валидност на ЕЗОК или на документа, даващ право на обезщетение, използван от лицето, което получава обезщетенията.

2. Дадено искане не може да бъде отхвърлено въз основа на факта, че лицето е престанало да бъде осигурявано от институцията, издала ЕЗОК или документа, даващ право на обезщетение, ако обезщетенията са били изплатени на бенефициера в рамките на периода на валидност на използвания документ.

3. Институция, която е задължена да възстанови разходите за обезщетения, предоставени на базата на ЕЗОК, може да поиска институцията, към която е било правомерно регистрирано лицето към момента на предоставяне на обезщетението, да възстанови разходите по тези обезщетения на първата институция, или, ако лицето не е имало право да използва ЕЗОК, да уреди въпроса с него.

Член 3

Институцията длъжник не може да проверява съответствието на дадено искане с разпоредбите на член 19 и член 27, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 883/2004, освен ако няма основателни подозрения за злоупотреба, както е пояснено в съдебната практика на Съда на Европейския съюз⁽¹⁾. Вследствие на това институцията длъжник е задължена да приеме информацията, на която се основава искането, и да възстанови сумите. В случай на подозрение за злоупотреба институцията длъжник може, при основателни причини, да отхвърли искането, както е предвидено в член 67, параграф 5 от регламента по прилагането.

Член 4

За целите на прилагането на членове 2 и 3, ако институцията длъжник изрази съмнения относно достоверността на фактите, на които се базира искането, институцията кредитор е тази, която следва да прецени дали искането е правилно издадено и, ако това се налага, да оттегли искането или да го преизчисли.

Член 5

Искане, което е подадено след срока, определен в член 67, параграф 1 от регламента по прилагането, не се взема под внимание.

Б. **Възстановяване на базата на фиксирани суми (член 63 от регламента по прилагането)**

Член 6

Списъкът, предвиден в член 64, параграф 4 от регламента по прилагането, се представя на органа за връзка на държавата членка длъжник до края на годината, следваща референтната година, а исканията, базирани на този списък, се подават до същия орган възможно най-скоро след публикуването в *Официален вестник на Европейския съюз* на годишните фиксирани суми за едно лице, в срока, предвиден в член 67, параграф 2 от регламента по прилагането.

⁽¹⁾ Решение на Съда от 12 април 2005 г., Heirs of Annette Keller/Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) и Instituto Nacional de Gestión Sanitaria (Ingesa), C-145/03, ECLI:EU:C:2005:211.

Член 7

При възможност институцията кредитор представя едновременно на институцията длъжник исканията, които се отнасят за далена календарна година.

Член 8

Институцията длъжник, която получава искането за възстановяване, определено на базата на фиксирани суми, гарантира изплащането на сумите в срока, предвиден в член 67, параграф 5 от регламента по прилагането, но преди крайния срок, веднага след като бъде в състояние да направи това.

Член 9

Искане, което е подадено след срока, определен в член 67, параграф 2 от регламента по прилагането, не се взема под внимание.

Член 10

Искане за възстановяване, определено на базата на фиксирани суми, може да бъде отхвърлено и върнато на институцията кредитор, в случай че например:

- е непълно и/или неправилно попълнено,
- се отнася за период от време, през който е липсвала регистрацията въз основа на валиден документ, даващ право на обезщетение.

Член 11

Ако институцията длъжник изрази съмнения относно верността на фактите, на които се базира искането, институцията кредитор е тази, която следва да прецени дали фактурата е правилно издадена и, ако това се налага, да оттегли искането или да го преизчисли.

В. Уреждане на искания (член 67 от регламента по прилагането)

Член 12

1. В съответствие с член 67, параграф 5 от регламента по прилагането искания не могат да бъдат оспорени, след като са изминали 18 месеца, считано от края на месеца, през който са подадени до органа за връзка на държавата членка длъжник.
2. Когато органът за връзка на държавата членка кредитор не е отговорил и предоставил исканите доказателства в рамките на 12 месеца, считано от края на месеца, през който оспорването е получено от органа за връзка на държавата членка кредитор, оспорването се счита за прието от държавата членка кредитор и искането или съответните части от него са окончателно отхвърлени.

Г. Авансови плащания и лихва за просрочени плащания (член 68 от регламента по прилагането)

Член 13

В случай на авансово плащане по смисъла на член 68 от регламента по прилагането сумата, която трябва да се плати авансово, се определя отделно за исканията, основаващи се на действителни разходи (член 67, параграф 1 от регламента по прилагането), и исканията за фиксирани суми (член 67, параграф 2 от регламента по прилагането).

Член 14

1. В съответствие с член 68, параграф 1 от регламента по прилагането стойността на авансовото плащане трябва да бъде най-малко 90 % от общата сума на първоначалното искане от страна на органа за връзка на държавата членка кредитор.
2. Ако държавата членка кредитор заяви, че по принцип приема авансови плащания, такива плащания ще бъдат автоматично считани за приемани. Одиторският съвет съставя списък на държавите членки, които са заявили, че приемат авансови плащания.
3. Държавите членки, които не са заявили, че по принцип приемат авансови плащания, трябва да отговорят на конкретни предложения за авансови плащания в срок от шест месеца, считано от края на месеца, през който е подадено искането. При липса на отговор в рамките на определения срок, авансовото плащане се счита за прието и следва да бъде извършено.

Член 15

1. При уреждането на искане, във връзка с което е направено авансово плащане, длъжникът е задължен да покрие само разликата между окончателния размер на искането и авансовото плащане.
2. Ако размерът на искането е по-малък от авансовото плащане, определено въз основа на първоначалния размер на искането, държавата членка кредитор извършва едно от следните действия:
 - a) възстановява надплатената сума на държавата членка длъжник. Уреждането на искането се извършва от органа за връзка на държавата членка кредитор без забавяне и не по-късно от шест месеца след края на месеца, през който сумата на вземането е била определена, или
 - b) се споразумява с държавата членка длъжник за възстановяване на надплатената сума чрез прихващане при по-късно искане. В акта за уреждането ясно се посочва надплатената сума, която следва да се възстанови при по-късно искане.
3. Лихвите, генерирани от авансово плащане, не намаляват дълга на държавата членка длъжник и остават като актив на държавата членка кредитор.

Член 16

1. По силата на член 68, параграф 1 от регламента по прилагането лихвите за просрочени плащания се изчисляват на месечна основа по следната формула:

$$I = \left[PV \left(1 + \frac{i}{12} \right)^n \right] - PV$$

където:

- I представлява лихвата за просрочено плащане;
 - PV („настояща стойност“) представлява стойността на просроченото плащане; стойността се определя като сумата на неуредените искания, които не са били уредени в рамките на сроковете, определени в член 67, параграфи 5 и 6 от регламента по прилагането и които не са били покрити от авансово плащане в съответствие с член 68, параграф 1 от регламента по прилагането. Настоящата стойност включва само искането или частите му, които са взаимно признати за валидни от държавата членка длъжник и държавата членка кредитор, дори ако искането или част от него е предмет на оспорване.
 - i представлява годишният лихвен процент, установен от Европейската централна банка за основните операции по рефинансиране, който е бил в сила на първия ден от месеца, в който е било дължимо плащането.
 - n представлява период (в месеци), който започва от първия месец след изтичането на сроковете, посочени в член 68, параграф 1 от регламента по прилагането, и продължава до месеца (включително) преди месеца, през който е получено плащането. Този срок не може да бъде прекъснат в хода на процедурата в съответствие с член 67, параграф 7 от регламента по прилагането.
2. Искането за лихва за просрочено плащане се подава от органа за връзка на държавата членка кредитор до органа за връзка на държавата членка длъжник в срок от шест месеца след края на месеца, през който е извършено плащането.

3. Искане за лихва за просрочени плащания, подадено след края на срока, предвиден в параграф 2, не се разглежда.

Член 17

1. Лихвата за просрочено плащане се изплаща на органа за връзка на държавата членка кредитор в рамките на дванадесет месеца, считано от края на месеца, през който е направено искането до органа за връзка на държавата членка длъжник.
2. Одиторският съвет, при мотивирано искане от една от страните, съдейства за окончателното уреждане на сметките, когато в рамките на посочения в параграф 1 срок не е било постигнато уреждане на искането за лихва за просрочено плащане. Одиторският съвет представя мотивирано становище в срок от шест месеца след месеца, в който въпросът е бил отнесен до него.

Д. Други разпоредби

Член 18

1. За целите на плащанията, посочени в решението, датата на плащане е датата на вальора на транзакцията, така както е въведена от банковата институция на органа за връзка на държавата членка кредитор.
2. Органът за връзка на държавата членка длъжник потвърждава получаването на подаденото искане в срок от два месеца от датата на получаване на искането. В потвърждението се посочва датата, на която е получено искането.
3. Две или повече държави членки или компетентните им органи или органи за връзка могат да отменят или предвидят други методи за уреждане на искания, попадащи в обхвата на настоящото решение.
4. Със становището на Одиторския съвет, представено в съответствие с член 67, параграф 7 от регламента по прилагането, могат да бъдат отменени или да бъдат предвидени други методи за уреждане на искания, попадащи в обхвата на настоящото решение, като се взема под внимание принципът на доброто сътрудничество между органите и институциите на държавите членки.

Е. Окончателно уреждане на искания

Член 19

1. Оспорваните искания, които не са уредени в рамките на срока, предвиден в член 67, параграф 6 от регламента за прилагане, и за които нито една от страните не е започнала процедурата съгласно член 67, параграф 7 от регламента за прилагане в срок от 24 месеца след изтичането на този срок, се считат за неактуални. През този 24-месечен период и двете страни продължават да търсят окончателно решение по тези дела до започването на процедурата съгласно член 67, параграф 7 от регламента за прилагане.
2. Чрез дерогация от параграф 1 се прилагат следните срокове за започване на процедурата съгласно член 67, параграф 7 от регламента за прилагане:
 - а) оспорваните искания, подадени от 1 май 2010 г. до 31 декември 2013 г., се считат за неактуални, ако никоя от страните не започне процедурата в съответствие с член 67, параграф 7 от регламента за прилагане в срок от 24 месеца след влизането в сила на настоящото решение;
 - б) оспорваните искания, подадени от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2015 г., се считат за неактуални, ако никоя от страните не започне процедурата в съответствие с член 67, параграф 7 от регламента за прилагане в срок от 36 месеца след влизането в сила на настоящото решение;
 - в) оспорваните искания, подадени от 1 януари 2016 г. до 31 декември 2017 г., се считат за неактуални, ако никоя от страните не започне процедурата в съответствие с член 67, параграф 7 от регламента за прилагане в срок от 48 месеца след влизането в сила на настоящото решение.

3. Параграфи 1 и 2 се прилагат само за искания, които са предмет на процедурните правила в съответствие с разпоредбите на членове 66—68 от регламента за прилагане.
4. Органите за връзка на държавите членки могат двустранно да се споразумеят за окончателното уреждане на исканията на институциите в тяхната сфера на отговорност. Тези споразумения могат да включват и общи решения, без да се разглеждат отделни случаи.

Ж. **Заключителни разпоредби**

Член 20

1. Институциите следва да гарантират добро сътрудничество помежду си и да действат така, както биха действали в изпълнение на своето собствено законодателство.
2. Настоящото решение се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*. То се прилага от първия ден след публикуването спрямо всички искания за възстановяване на базата на действителни разходи, вписани в отчетите на държавите членки кредитори след влизането в сила на Регламент (ЕО) № 987/2009, и спрямо всички искания за възстановяване на базата на фиксирани суми, публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз* след влизането в сила на Регламент (ЕО) № 987/2009.
3. Настоящото решение заменя Решение № S9 от 20 юни 2013 г (*).
4. Чрез дерогация от параграф 2, член 12, параграф 2 и член 18, параграф 2 се прилагат по отношение на исканията, посочени в параграф 2, които са били подадени до органа за връзка на държавата членка длъжник след 27 септември 2013 г.

Председател на Административната комисия
Moira KETTNER

(*) ОВ С 279, 27.9.2013 г., стр. 8.